

Toimintasuunnitelma

2009

1 YLEISTÄ

Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Socom Oy toimii Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnissa. Socomin toimipisteet sijaitsevat Kouvolassa ja Lappeenrannassa. Socomin osakkaina ovat kaikki Kaakkois-Suomen 17 kuntaa, alueen ammattikorkeakoulut sekä 7 alueen säätiötä ja yhdistystä.

Osaamiskeskuksen toiminta kohdistuu paikalliselle, seutu- ja maakunta- sekä alueelliselle ja valtakunnalliselle tasolle eli mikro-, meso- ja makrotasolle. Mikrotason toiminta on sosiaalialan asiakastyön menetelmien, työprosessien ja palvelurakenteiden kehittämistä ja hyvien käytäntöjen levittämistä yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin työntekijöiden ja alan yrittäjien kanssa. Mesotason toiminnalla tarkoitetaan seudullisen, maakunnallisen ja maakuntarajat ylittävän yhteistyön edistämistä sekä palvelujen ja palvelurakenteiden kehittämistä. Tähän pyritään kumppanuuksien rakentamisella ja olemassa olevia tutkimus- ja kehittämisresursseja yhdistämällä. Makrotason työ on toimimista sosiaalialan ja hyvinvointipoliittisena asiantuntijana ja toimijana sekä sosiaalisen näkökulman esiin tuojana aluekehittämisessä ja erilaisissa seudullisissa, maakunnallisissa, alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa.

Socomin toimintaa säätelee laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta (1230/2001). Sen mukaan osaamiskeskusten tehtävänä on turvata omalla toimialueellaan:

1. sosiaalialalla tarvittavan asiantuntemuksen kehittyminen ja välittyminen,
2. peruspalvelujen kehittyminen sekä erityisosaamista vaativien erityispalvelujen ja asiantuntijapalvelujen kehittymien ja välittyminen,
3. sosiaalialan perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen ja käytännön työn monipuolinen yhteys,
4. sosiaalialan tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan toteutuminen ja muiden osaaamiskeskustoiminnan tavoitetta palvelevien tehtävien toteutuminen

Toimintaamme suuntaavat toiminta-ajatus ja visio, joiden mukaan:

Socom on sosiaalialan asiantuntijuuden keskittymä, joka muodostaa kehittämis- ja yhteistyöverkoston Kaakkois-Suomen kuntien, kuntayhtymien sekä alan koulutus- ja tutkimusyksikköjen, kolmannen sektorin ja alan yrittäjien kanssa.

Socomin tavoitteena on tulla Kaakkois-Suomen sosiaalisen hyvinvoinnin, innovatiivisen osaamisen ja kumppanuuden keskeiseksi kehittäjäksi sekä vahvaksi alueelliseksi hyvinvointipoliittiseksi asiantuntijaksi ja toimijaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma KASTE 2008 – 2011 on käynnistänyt yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistyön. Kunta- ja palvelurakennuudistus muuttaa Kaakkois-Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteita voimakkaasti. 134 000 asukkaan Etelä-Karjalaan muodostetaan sosiaali- ja terveystoiminta, joka järjestää asukkaiden kaikki perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut. Se aloittaa toimintansa 1.1.2010. Pohjois-Kymenlaakson kuusi kuntaa yhdistyivät uudeksi Kouvolaksi vuoden 2009 alusta, jonka seurauksena syntyi 89 000 asukkaan vah-

va peruskunta. Etelä-Kymenlaakson viisi kuntaa muodostavat Etelä-Kymenlaakson yhteistoiminta-alueen, jonka väestöpohja on 88 000 asukasta.

KASTE –valmistelu yhdessä Kaakkois-Suomen toimintaympäristön muutosten kanssa asettaa Socomin aseman Kaakkois-Suomessa tarkastelun alle. Socom on lunastanut paikkansa sosiaalihuollon vahvana alueellisena kehittäjänä. Socomissa on aloitettu keskustelu sosiaali- ja perusterveydenhuollon kehittämistoiminnan yhteisestä organisoinnista, joka tarjoaisi alustan perustason sosiaali- ja terveystalouden yhteistyön tiivistämiselle. Tämä keskustelu jatkuu vuonna 2009.

2 TOIMINNAN TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Socomin vuoden 2009 toiminnan painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet sekä niiden saavuttamista kuvaavat mittarit esitellään seuraavassa lakisääteisten perustehtävien mukaan jaoteltuna. Socomin strategian vaikuttavuus- sekä prosessi- ja rakennenäkökulmiin liittyviä tavoitteita tarkastellaan kappaleissa 2.1. – 2.4 sekä henkilöstön ja talouden näkökulmia omissa kappaleissaan.

2.1. Sosiaalialan asiantuntijuuden ja palvelujen kehittyminen ja osaamisen välittyminen

Osaamiskeskusten tehtävänä on turvata omalla alueellaan sosiaalialalla tarvittavan asiantuntemuksen kehittyminen ja välittyminen, peruspalvelujen kehittyminen sekä erityisosaamista vaativien palvelujen kehittyminen ja välittyminen. Tämän tehtävän hoitamiseksi nykyistä substanssikohtaista kehittämisyksikkötoimintaa muutetaan laajemmiksi Kasteen hankesuunnitelmissa muodostetuiksi verkostoiksi.

Vuoden 2009 aikana jatketaan sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämistoiminnan alueellisen rakenteen suunnittelua. Socomin roolia selkiytetään Kaakkois-Suomen alueellisen kehittämistoiminnan suunnitelmassa. Myös valtakunnallisesti tehtävissä linjauksissa tullaan asemoimaan sosiaalialan osaamiskeskustoimia kuten esim. Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnitteilla olevassa hallintolaissa sekä STM:n johdolla Sosiaalialan osaamiskeskusneuvottelukunnassa.

Vuoden 2009 aikana varhaiskasvatuksen ja lastensuojelun kehittämisyksiköistä muodostetaan Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittämisverkosto sekä vanhus- ja vammaistyön kehittämisyksiköistä muodostetaan Kaakkois-Suomen vanhus- ja vammaistyön kehittämisverkosto. Socom toimii verkostojen ytimenä ja kehittämistyön "alustana".

Tavoitteet:

1. Alueellisen sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämistoiminnan pysyvän rakenteen luominen, jossa Socomin rooli ja tehtävä ovat selkeät.
2. Alueellisen perustasolla tapahtuvan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen asiakaslähtöinen yhteiskehittäminen.
3. Kehittämistyö on pitkäjänteistä ja hyvät käytännöt on saatu laajemmin levittymään

Toimenpiteet:

- 1.1 Alueellisen kehittämistoiminnan pysyvää rakennetta luodaan Etelä-Suomen alueellisessa kehittämistoiminnan suunnitelmassa ja valmisteilla olevassa Sosiaali- ja terveydenhuollon hallintolaissa.
- 1.2 Säännöllisten seutukunnallisten, maakunnallisten ja ylimaakunnallisten sosiaali- ja terveysjohdon yhteisten työkokousten vakiinnuttaminen.

- 2.1 Analysoidaan (SWOT) Socomin toiminnan kehittämishaasteet ja vahvuudet
- 2.2 Käynnistetään Socomin hallituksen johdolla osaamiskeskuksen strategisten linjausten uudelleen määrittely.
- 2.3 Kehittämisverkostot kokoavat jatkuvan arvioinnin avulla saatavan tiedon käytännön kehittämistyön tueksi (tarkoittaa myös kuntien tuottamaa tietoa).

- 3.1 Kehittämisverkostot (Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittämisverkosto sekä vanhus- ja vammaistyön kehittämisverkosto) kokoavat monisektoraalisesti ja -alaisesti toimijoita kehittämisen tueksi.
- 3.2 Aikuissosiaalityön kehittämisverkoston hankesuunnittelu on aloitettu.

Mittarit:

- Socomin perustehtävien ja toimintakäytäntöjen dokumentointi
- Alueellisen kehittämisen ja yhteistyön sekä työnjaon malli
- sosiaalijohdon työkokoukset, kpl/v
- Kehittämistyö vastaa alueellista tarvetta

2.2 Koulutuksen ja käytännön työn yhteyden turvaaminen

Sosiaalialan perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen ja käytännön työn monipuolisen yhteyden turvaaminen on säädetty laissa osaamiskeskusten tehtäväksi. Siihen vastataan tavoitteellisella koulutusorganisaatioiden, kuntien ja muiden sosiaalialan työelämän edustajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä.

Tavoitteet:

1. Kuntien asiakastyön yksiköiden, Socomin / kehittämisverkostojen ja oppilaitosten yhteistyö toimii yhteisten linjausten mukaisesti. Tehdään Socomin ja II-asteen oppilaitosten yhteiset toimintalinjaukset.
2. Työelämän vaatimuksia vastaavan alan yliopisto-, korkeakoulu- ja toisen asteen koulutuksen turvaaminen ja edelleen kehittäminen alueella.

Toimenpiteet:

- 1.1 Kehittämisverkostot ja oppilaitokset pitävät suunnitellut yhteistapaamiset.
 - 1.2 Tehdään yhteistyötä kehittämishankkeiden hankesuunnittelussa ja –toteutuksessa koulutusorganisaatioiden kanssa.
 - 1.3 Tehdään ammattikorkeakoulujen kanssa Kaakkois-Suomen Lapsen ääni -pilotissa suunnittelut kumppanuussopimukset.
 - 1.4 Socom kutsuu koolle koulutusorganisaatioiden johto- ja hallintotason yhteistapaamisen, jossa tarkastellaan ja arvioidaan eri tasoilla tapahtuvaa yhteistyötä.
 - 1.5 Socom järjestää alueensa II-asteen oppilaitosten johtavien henkilöiden kanssa yhteistapaamisen, jossa määritellään toimivan yhteistyön tavoitteet ja linjat.
-
- 2.1 Täydennyskoulutusveloitteen täyttävän, käytännön työtä ja sen kehittämistä tukevan jatko- ja täydennyskoulutuksen saatavuus turvataan yhteistyössä kuntien ja koulutusorganisaatioiden kanssa.
 - 2.2 Jatketaan ns. harjoitteluhankkeessa aloitettua käytännön opetuksen kehittämistyötä yhdessä ammattikorkeakoulujen ja toisen asteen kanssa.
 - 2.4 Täydennyskoulutuksen, erikoistumisopintojen ja ylemmän amk -tutkinnon suunnittelu yhteistyössä kuntien, alueen ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa.
 - 2.5 Toteutetaan yhdessä kehittämishankkeisiin liittyvää koulutusta.

Mittarit:

- työkokousten määrä/v
- yhteistyö täydennyskoulutuksen toteuttamisessa, kpl
- tarvetta vastaavan perus- ja täydennyskoulutuksen määrä alueella

2.3 Tutkimus-, kehittämis- ja kokeilutoiminta

Osaamiskeskusten tehtävänä on turvata alueellaan sosiaalialan tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan toteutuminen. Socom huolehtii tästä tekemällä yhteistyötä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, alan tutkimuslaitosten, kehittämisverkostoiden sekä alueen kuntien/kuntayhtymien kanssa ja tarjoaa hyvän toimintaympäristön ja valmiit verkostot tutkimus- ja kehittämistoiminnalle.

Tavoitteet:

1. Alueen tarpeesta lähtevien kehittämishankkeiden suunnitteluprosessien, hankkeiden toteutuksen ja arvioinnin koordinoiminen.
2. Alueellisen moniammatillisen ja eri tieteenalat yhdistävien hyvinvointialan käytäntölähtöisten tutkimusryhmien perustaminen, joissa Socom on keskeinen koordinoiva toimija.
3. Osallistutaan alueelliseen hyvinvointitoimialan verkosto- ja ohjelmatyöhön.

Toimenpiteet:

- 1.1 Laajojen kehittämiskonsortioiden prosessien ohjaaminen yhdessä alueen kuntien ja kuntayhtymien kanssa.
- 1.2 Kehittämishankkeiden toteuttaminen verkostoja johtamalla.
- 1.3 Kehittämistyötä tukevien selvitysten tekeminen.

- 2.1 Tieteellisen tutkimuksen ja kokemuksellisen tiedon yhdistäminen tutkimus- ja kehitystyössä.
- 2.2 Tutkimuksen koordinoiminen "ryppäiksi", jossa mukana maisteri-, lisensiaatti- ja tohtorintutkintoihin liittyviä tutkimuksia sekä ammattikorkeakoulujen opinnäytetöitä ja näiden lisäksi muuta tutkimusyhteistyötä.
- 2.3 Hyvien käytäntöjen levittäminen ja niiden vaikuttavuuden todentaminen.
- 2.4 Työelämän tarpeita vastaavien opinnäytetöiden aiheiden välittäminen ja harjoittelumahdollisuuksien järjestäminen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijoille.
- 2.5 Socomin kehittämisverkostot kokoavat tutkimus-, arviointi- ja seurantatiedon palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa.
- 2.6 Alueellisen hyvinvointitiedon kokoaminen.

- 3.1 Seudulliseen, maakunnalliseen, alueelliseen ja valtakunnalliseen ohjelmatyöhön osallistuminen.
- 3.2 Maakunnallisten hyvinvointi- ja muiden strategioiden suunnitteluun ja toimeenpanoon osallistuminen.
- 3.3 Osallistutaan sosiaali- ja terveystalouden yrittäjyysverkostojen kehittämiseen maakunnallista ja ylimaakunnallista yrittäjyyttä tukien ja hyödynnetään kehittämisverkostojen työtä julkisen ja yksityisen sektorin rajapinnoilla.

Mittarit:

- käynnistyvät hyvinvointialan tutkimukset, kpl
- yhteistyö uusien hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa, kpl
- yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen harjoittelijat, kpl
- tehtyjen selvitysten määrä, kpl
- tehtyjen julkaisujen määrä, kpl

2. 4 Muut tehtävät

Osaamiskeskuslainsäädännön mukaan osaamiskeskusten tehtävänä on turvata myös muiden osaamiskeskustoiminnan tavoitteita palvelevien tehtävien toteutuminen. Socomin strategian mukaisia muihin tehtäviin liittyviä tavoitteita ovat mm. sosiaalialan aseman vahvistaminen uusissa palvelurakenteissa ja kunnallisen sosiaalipolitiikan kehittäminen. Näihin pääseminen edellyttää Socomin asiantuntija- ja vaikuttajaroolien vahvistamista.

Tavoite:

Socomin aseman vahvistaminen alueellisena sosiaalialan ja hyvinvointipoliittisena asiantuntijana ja vaikuttajana.

Toimenpiteet:

1. Socomin roolin selkiyttäminen uusissa kunta- ja palvelurakenteissa.
2. Tiedon tuottaminen osakkaille, hallituksen jäsenille ja sidosryhmille yhtiön toiminnasta.
3. Tehdään Socomin sidosryhmäanalyysi.
4. Kehittämisverkostot tekevät omat sidosryhmäanalyysinsä.

3 HALLINTO

Socomin hallitus vastaa osakeyhtiön strategisista linjauksista sekä valvoo talousarvioin ja toimintasuunnitelman toteutumista yhdessä Socomin johdon kanssa. Socomin operatiivisista toiminnoista vastaavat toimitusjohtaja, kehitysjohtaja, taloussihteerit sekä tietoteknologian kehittämissuunnittelija.

Tavoite:

1. Socomin strategisen johtamisen vahvistaminen.
2. Uudistetaan Socomin organisaatorakennetta.
3. Tehdään Socomin tiedotussuunnitelma, jossa linjataan tiedotustoiminta.

Toimenpiteet:

- 1.1 Analysoidaan (SWOT) Socomin toiminnan kehittämishaasteet ja vahvuudet
- 1.2 Käynnistetään Socomin hallituksen johdolla osaamiskeskuksen strategisten linjausten uudelleen määrittely.
- 1.3 Socomin "johtoryhmän" strategisen seurannan toimintamallin luominen.

- 2.1 Socomin organisaatorakennetta uudistetaan organisaation tarpeiden mukaisesti.

- 3.1 Socomin tiedotteen sisällön kehittäminen.
- 3.2 Socomin nettisivujen uudistaminen.

Mittarit:

- Socomin strategia on uudistettu.
- Socomin tiedote kuntiin ja sidosryhmille 2 krt/vuosi.
- Socomin tiedotussuunnitelma on tehty.
- Näkyvyys painetussa ja sähköisessä mediassa.

4 TALOUS

Osaamiskeskusten perusrahoitus valtion budjetissa vuonna 2009 on 3.5 milj. €, Summa on 500 000 € enemmän kuin vuonna 2002 osaamiskeskuslainsäädännön tullessa voimaan. Socomin osuus koko summasta on noin 5.2 %. Alueen asukasluvun pieneneminen supistaa valtionapua suhteessa väestöään kasvattaviin alueisiin. Kuitenkin yleisen kustannustason nousu kohdistuu koko Suomeen samalla tavoin. Socomin perusrahoituksen suuruus vuonna 2009 on 180 570 €. Taloushallinnon palveluja hankitaan osin ostopalveluina. Taloushallinnon sekä tieto- ja viestintäteknikan palveluja myydään kehittämishankkeille.

Tavoite:

1. Vakaa talous, joka mahdollistaa toiminnan jatkuvan parantamisen.
2. Perusrahoituksen tulisi olla suhteessa STM:n määrittelemiін tehtäviin.
3. Kehitetään hankkeiden talousseurantaa.

Toimenpiteet:

- 1.1 vaikuttaminen perusrahoituksen määrään.
- 2.1 vaikuttaminen kuntarahoitukseen.
- 3.1 Niissä hankkeissa, joille Socom myy asiantuntijapalveluja, hankesopimukseen liitetään hankkeiden taloustilanteen raportointivelvoite muun raportoinnin rytmiin sovitettuna.
- 3.2 Socomin hallinnoimissa hankkeissa tehdään talousseuranta muun raportoinnin rytmiin sovitettuna.

Mittarit:

- Talouden tasapaino.
- Hankesopimusten talousseuranta on uudistettu.

5 HENKILÖSTÖ

Socomin henkilöstöstrategia ja menettelytavat henkilöstöasioissa on hyväksytty vuonna 2007 ja työsuojelun toimintaohjelma vuonna 2008. Vuoden 2009 toiminnassa noudatetaan henkilöstöstrategian ja työsuojelun toimintaohjelman linjauksia. Henkilöstön osaamista vahvistetaan erityisesti tietotekniikan ja verkostojohtamisen osalta.

Tavoitteet:

1. Jatkuvuuden turvaaminen.
2. Henkilöstön osaaminen vastaa työelämän ja kehittämistyön vaatimuksia.
3. Henkilöstö voi hyvin Socomissa.
4. Toimiva ja sitoutumista tukeva työyhteisö.

Toimenpiteet:

- 1.1 Pyritään turvaamaan riittävä perushenkilöstön määrä ja osaaminen.
- 1.2 Tehdään vuosittain henkilöstökysely.
- 1.3 Parannetaan yhteisten kehittämispäivien laatua suunnittelemalla kehittämispäivät yhteisön kehittämisprosessiksi.
- 1.4 Pidetään henkilöstökokoukset 3 viikon välein, joiden luonne on kulloisenkin tarpeen mukaan joko tiedottava tai yhteisiä asioita linjaava ja suunnitteleva.

- 2.1 Arvioidaan henkilöstön osaamisen kehittämistarve henkilökohtaisissa ja työryhmäkohtaisissa kehittämiskeskusteluissa.
- 2.2 Suunnitellaan koko työyhteisön koulutus- ja kehittämisprosessi. Keskeisin osaamisen kehittämistarve on moniammattillisten verkostojen johtamistyö.

- 3.1 Parannetaan työyhteisön vuorovaikutteisuutta.
- 3.2 Kehitetään Socomin tykytoimintaa työsuojelusuunnitelman mukaisesti.
- 3.3 Vahvistetaan henkilöstön osallisuutta Socomin toiminnassa.
- 3.4 Järjestetään tarvittaessa työnohjausta hankkeen määrärahojen puitteissa.

- 4.1 Työyhteisön jäsenet tuntevat Socomin strategiset tavoitteet, jotka toimivat yhteisenä visiona jota kohti mennään.
- 4.2 Socomin johtaminen (esimiestaso + hallitus) herättää luottamusta.

Mittarit:

- kehittämiskoulutuksen määrä/v
- henkilöstökokoukset vähintään 12 x v
- kehittämispäivät 4 x v
- kehityskeskustelut 1 x v
- henkilöstökysely 1 x v